

LÊNIN

TOÀN TẬP

CUỘC VẬN ĐỘNG CỦA PHÁI HỘI ĐỒNG
ĐỊA PHƯƠNG VÀ KẾ HOẠCH CỦA BÁO "TIA LỬA"

BƯỚC ĐẦU CỦA CUỘC CÁCH MẠNG Ở NGÀ

NHỮNG NGÀY CÁCH MẠNG

GIẢI CẤP VÔ SẢN VÀ NÔNG DÂN

9

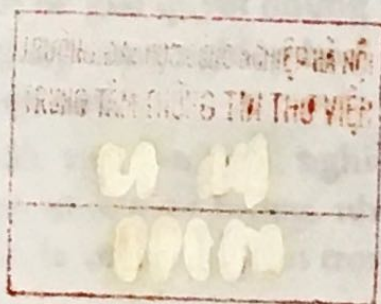
NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

9

(Tháng Bảy 1904 - tháng Ba 1905)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lê-nin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lê-nin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vla-đi-mia I-lích Lê-nin (22-4-1870 - 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V.I.Lê-nin - Toàn tập* gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách *V.I.Lê-nin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của bộ *V.I.Lê-nin - Toàn tập*,

tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, xuất bản vào những năm 70 - 80 thế kỷ XX.

* *

*

Tập 9 của Bộ sách *V.I.Lê-nin - Toàn tập* gồm những tác phẩm được Lê-nin viết trong thời gian từ tháng Bảy 1904 đến tháng Ba 1905. Những tác phẩm in trong tập này đã phản ánh cuộc đấu tranh không khoan nhượng của phái bên-sê-vích, đứng đầu là V.I. Lê-nin, với phái men-sê-vích nhằm củng cố đảng mác-xít cách mạng của giai cấp công nhân, đồng thời nói lên vai trò tiên phong của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga và ảnh hưởng của nó đối với tiến trình của cuộc cách mạng ở Nga.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin (Liên Xô), viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V.I.Lê-nin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V.I.Lê-nin; Chú thích bằng chữ số A-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 3 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 9 trong V. I. Lê-nin toàn tập gồm những tác phẩm viết vào tháng Bảy 1904 – tháng Ba 1905. Đó là thời kỳ chín muồi và mở đầu cuộc Cách mạng dân chủ - tư sản Nga lần thứ nhất mà trong cuộc cách mạng ấy, giai cấp công nhân Nga – một giai cấp do toàn bộ quá trình phát triển xã hội đã trở thành đội tiên phong của phong trào công nhân quốc tế – là lực lượng quyết định trong cuộc cách mạng, là người nắm bá quyền lãnh đạo cuộc cách mạng ấy.

Đồng thời đây cũng là thời kỳ có cuộc đấu tranh gay gắt trong nội bộ đảng, giữa phái bôn-sê-vích và phái men-sê-vích, – cuộc đấu tranh của những người bôn-sê-vích nhằm thoát khỏi cuộc khủng hoảng trong đảng – một cuộc khủng hoảng do hoạt động phá hoại tổ chức của bọn men-sê-vích gây ra – và nhằm triệu tập Đại hội III của đảng.

Những tác phẩm in trong tập này đã dựng lại bức tranh về cuộc đấu tranh anh dũng của phái bôn-sê-vích, đứng đầu là V. I. Lê-nin, nhằm củng cố đảng mác-xít cách mạng của giai cấp công nhân, nhằm thực hiện chiến lược và sách lược cách mạng của chủ nghĩa bôn-sê-vích, và cũng nói lên vai trò của đảng và ảnh hưởng của nó đối với tiến trình của cuộc cách mạng ở Nga.

* *

*

Hồi đầu thế kỷ XX, chủ nghĩa tư bản đã bước vào giai đoạn phát triển cao nhất và cuối cùng của nó là chủ nghĩa đế quốc. Ở Nga, chủ nghĩa tư bản độc quyền đã quện chặt với những tàn dư hết sức mạnh mẽ của chế độ nông nô, trong số những tàn dư ấy thì những tàn dư chủ yếu là chế độ chuyên chế Nga hoàng và chế độ địa chủ chiếm hữu ruộng đất. Sự lệ thuộc của nước Nga vào tư bản nước ngoài ngày càng tăng, mà tư bản nước ngoài thì lại chiếm được những vị trí then chốt trong những ngành công nghiệp quan trọng nhất. Giai cấp vô sản Nga bị chủ nghĩa tư bản bóc lột vô cùng tàn bạo. Bị bọn địa chủ và bọn cu-lắc thống trị, giai cấp nông dân thường xuyên rơi vào cảnh túng bấn, đói khổ và bị phá sản. Cuộc khủng hoảng kinh tế xảy ra vào những năm 1900 - 1903 và cuộc chiến tranh Nga - Nhật nổ ra hồi tháng Giêng 1904 lại càng làm cho tình cảnh của quần chúng lao động bị cơ cực hơn nữa. Đến thời kỳ ấy đất nước đã trở thành điểm nút tập trung tất cả các mâu thuẫn của chủ nghĩa đế quốc, và trong nước đã có những điều kiện kinh tế và chính trị chứng tỏ một cách rõ ràng rằng cuộc bùng nổ cách mạng đã tới gần. Vào đầu thế kỷ XX trong nước đã diễn ra một làn sóng bãi công và biểu tình hết sức to lớn. Năm 1900 cuộc biểu tình ngày 1 tháng Năm ở Khác-cốp đã thu hút đến 10 nghìn công nhân tham gia. Năm 1901 cuộc bãi công của công nhân nhà máy Ô-bu-khốp đã biến thành một cuộc khởi nghĩa vũ trang. Tháng Ba 1902 đã xảy ra những cuộc bãi công lớn và những cuộc biểu tình lớn của công nhân Ba-tum, đến tháng Mười một thì xảy ra cuộc bãi công nổi tiếng ở Rô-xtốp. Mùa hè 1903 cuộc tổng bãi công ở miền Nam nước Nga đã lan đến Cáp-ca-dơ, U-cra-i-na và Crưm. Từ tháng Mười một 1904 những cuộc biểu tình chống chiến tranh đã nổ ra. Những cuộc biểu tình như thế đã được tổ chức ở Ba-tum, Xa-ra-tốp, Ki-ép, Ri-ga và ở các thành phố khác. Tháng Chạp 1904 đã nổ ra một cuộc bãi công rất lớn của công

nhân Ba-cu, có hơn 50 nghìn người tham gia và cuộc bãi công này đã kết thúc bằng thắng lợi của công nhân. Những cuộc bãi công và biểu tình này cho thấy sự trưởng thành về ý thức chính trị của giai cấp công nhân, ý thức tổ chức và sự đoàn kết của giai cấp ấy. Nhận định về các cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân, Lê-nin đã viết: "Lần đầu tiên giai cấp vô sản tự đối lập mình, với tư cách là một giai cấp, với tất cả các giai cấp khác và với chính phủ Nga hoàng" (tập này, tr. 311).

Do ảnh hưởng những cuộc đấu tranh cách mạng của giai cấp công nhân, ở một số tỉnh đã nổ ra những cuộc đấu tranh có tính chất quần chúng của nông dân. Hầu như ở tất cả các nơi trong nước Nga các viên tỉnh trưởng đều báo tin về Cục cảnh sát rằng nông dân đang "cướp phá hết thảy" các dinh thự của địa chủ, cũng như đốt phá rừng và các trang trại. Những cuộc nổi dậy của nông dân đã diễn ra ở các tỉnh Cuốc-xơ, Ô-ri-ôn, Tséc-ni-gốp, Xa-ra-tốp và ở những tỉnh khác, còn ở Cáp-ca-dơ, ở Ba-lan và ở các nơi thuộc vùng Pri-ban-tích thì những cuộc nổi dậy ấy đã mang tính chất đặc biệt quần chúng. Các dân tộc bị áp bức đã đứng lên đấu tranh chống chính phủ Nga hoàng, chống ách áp bức phong kiến, ách thống trị giai cấp và thống trị dân tộc. Những cuộc đấu tranh cách mạng của giai cấp công nhân và nông dân, sự lớn mạnh của phong trào giải phóng dân tộc ở các vùng ngoại vi nước Nga chứng tỏ rằng cuộc khủng hoảng cách mạng sâu sắc trong nước đang chín muồi. V. I. Lê-nin viết: "Có cảm giác là chúng ta đang ở vào đêm trước của một cuộc chiến đấu trên các chiến lũy..." (tr. 311).

Cao trào đang lớn mạnh của cuộc cách mạng nhân dân đòi hỏi đảng vô sản phải thực hiện một sự lãnh đạo chính trị đúng đắn và kiên quyết đối với cuộc đấu tranh cách mạng của quần chúng nhân dân lao động. Muốn cho cách mạng thu được thắng lợi thì nhân tố có ý nghĩa quyết định là sự